

А. Шаяхмет

ЖІТІҚАРА ТАУЫН КӨРГЕНДЕ

Жітіқара!

Жітіқара деген ат

**Өткен күннен бізге қалған аманат.
Жітіқара, айналайын, құт – мекен,
Сен туралы естімейін жаманат.**

**Біреу сені төбе дейді кемітіп,
Біреу тіпті елемейді сені түк.
Туған жерде төбе болсаң несі бар,
Тау болғанмен, алар едің нені ұтып?!**

**Білетінім, туған жердің төбесін,
Алты қырдың ар жағынан көресің.
Көре алмаған ел не десе, о десін,
Тау десе де, тас десе де сенесің.**

**Жіті қарап талай жайды байқадым,
Байқадым да басымды құр шайқадым.
Танып қойған, тауыпқойға атынды,**

**Бабамызга шексіз алғыс айтамын.
Табиғаттың көрген жауын, дауылын,
Ең даланың, еңселі бір тауы бұл.
Көрем десең жақсы менен жаманды,
Төңірекке жіті қара, жіті қара, бауырым!**

Лайық Тоқайұлы

Жітіқарамен тілдесу

**Туған жер, өзің тұрсын көз алдымда,
Білмеймін қадіріңді сезе алдым ба?
Арқамда сен тұрғанда асқар тауым,
Өмірі жүдермін бе, тозармын ба?**

**Көрінбес бұл тірліктің шеті маған,
Ажалдан аулақ қылсын беті жаман.
Байландым кіндігіңнен үзілместей,
Айналдым топырағыңнан, Жітіқарам.**

**Жүгірген қырдан теріп дала гүлін,
Елестеп жаңарыма бала күнім.
Тәп – тәтті қиялымды уға малып,
Көңілге әлдеқандай салады мұн.**

**Зымырап уақыт неткен тез өтеді,
Шіркін – ай, туған жерге не жетеді?**

Кетті екен қай қиырға құрдастарым,
Шетінен Жомарт еді, өжет еді.

Жылдардың айналдырып дөңгелегін,
Туған жер, әлі талай мен келемін.
Осынау жер бетінде аман жүрсем,
Өзіңе әрқашанда дем беремін.

Жайнай бер, Жітіқара, жер төресі,
Жоқ шығар игіліктің ерте – кеші.
Тулайды сағыныштан жан – жүрегім,
Алыстан көрінгенде ел төбесі.

Алыста сені аңсаған бір балаңмын,
Өзіңнің тағдырына күнде алаңмын.
Туған жер, саған денген махаббаттан,
Нәр алып, сырға қандым, жырға қандым.

Жітіқарам, Жітіқарам!

Көз алдымда Жітіқарам тау-қыры,
Жұдырықтай жүрегімнің жан-сыры.
Өздеріңе қара көздер қараған,
Ла ағаның арналды ән – жыры.

Қайырмасы:

Туған елім өзіңнің мен бір балаң,
Сенде өстім, еркелеп болмай алаң.
Айналдым топырағыңнан
Жітіқарам, Жітіқарам!

Қайдасындар бірге жүрген түлектер,
Армысындар әр үйдегі тіректер.
Туған жерден алыс кетіп жүрсек те,
Сағынышпен қимас талай күн өтер.

Қайырмасы:

Туған елім өзіңнің мен бір балаң,
Сенде өстім, еркелеп болмай алаң.
Айналдым топырағыңнан
Жітіқарам, Жітіқарам!

Қайдасындар қимастарым бір туған,
Құрдастарым арман – қуған ар қуған.
Қазақстан – қасиетім, киелім,
Жітіқарам кіндік кескен, кір жуған.

Қайырмасы:

Туған елім өзіңнің мен бір балаң,
Сенде өстім, еркелеп болмай алаң.
Айналдым топырағыңнан
Жітіқарам, Жітіқарам!

Жітіқарам өзін бердің мархаббат,
Тұңғыш рет балауса пәк махаббат.
Болдық қазір осы отырған көбіміз,
Сап алтындай ақ самайлы азамат.

Қайырмасы:
Туған елім өзіңнің мен бір балаң,
Сенде өстім, еркелеп болмай алаң.
Айналдым топырағыңнан
Жітіқарам, Жітіқарам!

Жітіқара ән ұраны

Сөзі, әні Т. Тұрсыновтікі

Самал тербеп алтын астық даласын,
Табыстырған алуан ұлттық баласын.
Қойнау толы – түрлі түсті кенге бай,
Жітіқара болашақтың даласы.

Қайырмасы:
Байрағымда алып қыран, көк аспан,
Адамдары-достығымен жарасқан.
Алтын, асбест комбинаты, никелі,
Жітіқара-ен байлыққа жол ашқан.

Тәуелсіздік алап халқым көздеген,
Жітіқара қайта өзгердің елменен.
Кербез қайың, сұлу терек көшелер
Қымбаттысың, ұл-қызыңа өзгеден.

Қайырмасы:
Байрағымда шаңырағым көк аспан,
Салтанаты, ән мен жыры жарасқан,
Қазақстан Отанымен жаңарған,
Жітіқара- болашаққа жол ашқан.

Джетыгара

Аул и степь...
Раздольем наслаждаясь,
паслись там всюду
Байские гурты.
И тощей змейкой,
В травах извиваясь.
Ползла к Тоболу
Речка Шортанды.

Среди аула.
Гордо возвышаясь.
Как пирамида древних египтян.
Мечеть стояла.
Нудно заливаясь.
В нее народ к молитве
Звал ишан.
И шли к нему.
Шелками разодетые.
Любимцы волостного
старшины,
И шли к нему
Голодные, раздетые.
Из рваных юрт.
От голода больны...
Так было
Двадцать лет назад.
А ныне
Там шествует
Победная пора.
Где самородками богата
золотыми
Раскинулась.
Моя Джетыгара.
Там каждый день
Приносит обновленья,
И, вместо юрт.
Взрастают корпуса.
Там в каждом сердце
Радостное рвенье,
И в каждом взгляде
Юная краса.

1936г. И. Калашников

Край любви лебединой

Где-то моря, океаны,
И вечно зеленый лес,
И голубые туманы,
Горы до синих небес.
Все это есть на планете,
Имя которой Земля,
Только милей мне на свете
Край, где давно живу я.
Здесь горизонтов просторы
Взглядом одним не объять,
Осени яркой узоры,
В мире таких не сыскать.
Яркое солнце лучами
Тонкую нить здесь плетет
И в летний зной над полями

Из детства моего

Тихий, милый домик детства моего.
Я во сне теперь лишь с ним
встречаюсь. В нем уже не светится мое
окно,
Я от этого порой печалюсь.
Ночью лунный свет сквозь тонкое
стекло,
Комнату лучами наполняет.
Жизнь ушедших дней из домика давно
В голубом сиянье оживает.
Вот послышались тихие шаги,
Словно ветра легкого дыханье,
Жду прикосновенья маминой руки,
И заныло сердце в ожиданье.
«Здравствуй, дочка!

Море волнами плывет.
Ветер шальной игрою
Шелк ковыля разметет,
И на озерах с волною
Снова покой обретет.
Там на озерах, в глубинках
Ярких ковыльных полей,
Дружат на узких тропинках
Пары святых лебедей.
Птицы весной прилетают
В благостный край земли.
Здесь они вновь обретают
Силу и верность любви.
Только всё осень раскрасит
Кистью своей золотой,
Лебеди в небе откружат
Вальс расставанья с землей.
И полетят над планетой,
В сердце своем храня,
Верность земле лебединой,
Где так давно живу я.
Край мой родной, лебединый!
Как мне беду пережить,
Стать мне как прежде счастливой,
Горе свое позабыть?

Ладно, ли идут дела?»
Слышится родной, знакомый голос,
И уставшая, но легкая рука.
Вновь легла на мой седой уж волос.
Мама, милая, прости меня, прости.
За все, за все обиды твоей жизни,
Что я тебе сумела нанести.
Разные обиды и не одна беда,
Я их простить себе ведь не смогла.
Крест раскаянья всю жизнь свою несу
И тебя лишь о прощении прошу.

Лечу над землей

Я лечу над землей
Не во сне, наяву.
Что такое со мной
И сама не пойму.
Но я все же лечу
Не во сне, наяву,
И тебя я, Земля,
По святому люблю
Вижу я вдалеке,
В роще белых берез,
На зеленой листве
Блики солнечных грез
Они тихо дрожат
И поют на ветру,
Все сплетаясь в одну
Золотую косу.
Расплести я ее
Все равно не смогу.
Но дыханием к ней
Хоть на миг, но прильну.
Аромат всей Земли
Сердцем я уловлю,
Святость этой любви
До конца донесу.
Бусы солнечных грез,
Не во сне, наяву,
Пали в полночь росой
На густую траву.
1989 г

Гривнак Л. П.

Город, который мне дорог

Растеклась по степи речка Шортанды
А в неё влюблены две Джетыгары
Старая, новая, кто из них милей,
Для реки всё равно, а вот мне видней
Старый город как мать уважаю я,
Но уходят от мам часто сыновья,
Как невесту - весну, сердцем говорю,
В молодую влюблён я в Джетыгару.
Где под ветром шумел лишь сухой ковыль,
Комсомол превратил чудо-сказку в быль.
Не сломили его ни мороз, ни зной,
Вырос в пыльной степи город молодой.
Вырос здесь комбинат- стройка до небес.
Получила страна первый наш асбест.
Взяли стойким трудом мы степи дары
И гордимся не зря «льном» Джетыгары.
И глядят на него звёзды с высоты,
Ярче звёзд , чем над ним, в мире не найти.
И нет на свете краше, просторней, благодатней
Земли моей кормилицы, целинной, необъятной!

А. Т. Даниленко

МОЙ ГОРОД

Муз. и слова С. Г. Огородниковой

Есть на карте место дорогое
И для всех нас не секрет,
Этот край первоцелинный
Процветает много лет
Даже если не велик он,
Но родной мне с первых дней.
Я люблю твои просторы,
Город Родины моей !

ПРИПЕВ

Бұл қала біздің сеніменен
Көз алдымда оның күндері
Қандай сұлу халқы мен істері
Ғажайып менің қалам - Жітіқара !

Солнцем залитые скверы
И аллея тенистый ряд,
Шпили , купола мечети
Светлым инеем блестят.
Пусть все это сохранится
В жизни каждого из нас,

Для других людей, живущих
На планете в этот час!
ПРИПЕВ

Моя малая Родина

Стихи А. Коховец

Вновь люблюсь тобой, зорька алая,
Сколько раз тут встречала рассвет.
Город мой, моя Родина малая,
Детства, юности звонкой привет.
В небе звездочки, с детства знакомые,
Связь года разорвать не могли.
Как давно те тропиночки новые
В новый город меня увели.
Жизнь бурлит, что вода в речке таяя,
И зовет, в неизвестность меня.
Город мой, моя Родина малая,
Без тебя просто нету меня.
Отпустила судьба полной мерою
И любви, и печали и грез,
В доброту бесконечную верую,
В красоту белоснежных берез.
Вновь пришла к нам весна запоздалая,
Брызнул в вскоре сиреневый цвет,
Город мой, моя Родина малая,
Лет минувших прекрасный букет.

НАШ БУЛЬВАР

Радуга рядом с фонтаном,
мигая цветами, играет,
А по аллее Абая идут земляки.
Это наш город, и здесь хризотил
добывают
Обогатители и горняки.
Микрорайон вновь окрасился цветом
зеленым,
То распустили деревья
свои лепестки,
Встречи весной назначил проспект
для влюбленных,
Чувства тут нежные и глубоки.
Ниже, у парка Победы, в бетоне
Истай наш Ищанов,
И броневой снаряд у него
на руках
Много героев погибло,

страну защищая,
И не померкнет их слава в веках.
Клумбы, скамейки, ступеньки,
зеленые сосны,
И фонари, те, что дарят свой свет
до утра.
Годы пройдут, но гулять будет
здесь уже взрослой,
Та, что в колясках сейчас детвора.
Брызги фонтана в тумане
седом заиграют
Как от дождя исчезают
в воде пузырьки,
Это наш город, и здесь хризотил
добывают
Обогатители и горняки!
А. ГОРОДЕЦКИИ.

Жітіқара ән – жырым

Шортанды, Желқуардың толқын әні
Жүректі қуанышқа толтырады.
Құт мекен, Жітіқара шат дәуренім
Жастығым, құшағында мол шуағы.

Қайырмасы:

Құрдасым, сырласым өмірді бастаған
Гүлденіп, көркейген, жасыл бақ, жас қалам
Думан- той өмірің, гүл көктем көңілің
Қымбаттым- биіксің мәртебең басқадан.

Жастықтың бал-бұл жанған балғын шағы
Толқынмен тербеледі Аққу әнім
Ай сәуле, күміс толқын араласқан
Жарқырап төбеннен нұр төккен шамы.

Қайырмасы:

Боз бала, бой жеткенге сыр ашқанда
Қолтықтап бара жатыр гүл бақшанда
Алдары- асыл арман, таудай талап
Қиял мен ұштасып нұрлы аспанға.

Жұмағұлова Әсем